

RÄPINA AIAKOO KARVAKASVAND

Räpina aianduskooli vilistlase **Madis Jürgeni** seletuskiri selle kohta, mida Räpina koolis lisaks püssilaskmisele veel tehakse.

Õppisin Räpina aianduskoolis kaks ja pool aastat maastikuehitust. Iga kahe kuu tagant sõitsin Räpinasse, elasin nädal aega kohapeal. Istusin tunnis, müttasin praktiliselt. Mis seal salata, pingutamist oli kõvasti.

Nii mõnigi tuttav astus ligi ja patsutas õlale: "Noh, õpid sina ka lõpuks õige ameti ära!"

Nüüd, pärast neid tulistamisejutte, astub üks ja teine ligi ja uurib: "Räägi, mis kool see Räpina aianduskool üldse on!"

Aga palun!

Räpina aianduskool on kool Eestimaa teises otsas, mille

eripära on see, et kõvasti üle poole õpilastest (800st 500) on kaugõppijad (tasemekoolitus).

Ja kaugõppijatest Räpina kasvandikke iseloomustab asjaolu, et nad kuulavad õpetajate juttu, kõrvaldavad kikkis nagu kirikus, ja reedel koolist koju jõudes hakkavad kõigepealt maad kaevama ja alles siis panevad kõhvide üles. Igaühel on kodus isiklik aed või vähemalt unistus sellest.

Aga mis on Räpina aianduskooli puhul kõige olulisem – see, et õpetaja on siin üks paras frukt.

Vabandust, aga Räpinasse minnes mina sellist seltskonda eest leida ei lootnud. Erialaõpetajate tase on siin ikka v a g a h e a.

Nad tunnevad asja ja paremad neist on tõelised juurikad.

Puuviljanduse õpetaja Jaan Kivistik

"Kas Kivistik sulle ka tunni annab?"

"Küsi Kivistikult, kuidas oleks õige ploomikom-potti teha!"

"Kuule, Kivistik kasvatab veel viinamarju. Ei tea, kas neist veini ka saab?"

Selliseid küsimusi hakkas rahena sadama, kui kuuldi, et õpin Räpinas. Sest Kivistiku raamatud viljapuudest ja marjapõõsastest on teada ja tuntud.

Nüüd on mul Kivistiku tunnid seljataga ja mis selgus – nii delikaatset ja samas metoodilist õpetajat kui Kivistik polnud paljud mu kursusekaaslased varem üldse näinudki.

"Kas teate, missugune õun on hapum – hapukasmagus või magushapu?" küsis Kivistik. "Ei tea?!"

"Aga mõelge nüüd sõna peale "võileib".

Ennekõike on võileib siiski leib. Et tal või peal on, see on teisejärguline. Ja nüüd süvenege probleemi, kumb õun on hapum, kumb magusam."

"Magushapu?"

"Õige! Magushapu on hapum!"

Nii õpetab Kivistik.

Kui kursus läbi sai, küsis pool kursust Kivistiku käest autogrammi.

Dendroloogiaõpetaja Andres Vaasa

Andres Vaasa on üle Eesti tuntud dendroloog, kellel on kodus unikaalne kollektsioon. (Jutt sellest, et kui tahad Vaasa aiavärvast sisse minna, pead vahetusjalatõnõud kaasa võtma, on siiski ilus liialdus.)

Ta tassib õpilaste ette mägede viisi puude ja põõsaste oksa – ja ole lahke ja ütle, mis need on!

Kui su ees on kuut sorti kuuseoksi ja sama palju männioksi ja nulgusid ja lehiseid, lisaks seedermännid, ebaküpressid, elupuud, tsuugad, kadakad... ja sa pead seletama, mis on mis, siis esimene mõte on, kas hüpata kohe aknast alla või lahkuda siiski väärikalt ukse kaudu.

Õppisime selgeks ja vastasime ära.

Vaasa sõnal on kulla hind. Kui Vaasa on ikka tunnis öelnud, et see või teine puuliik on "nunnu" (mandžuuria vaher) või "kompu" (korea vaher) või "ilmatuma tore" (äädikapuud ja vahtralehik) või "tõeliselt uhke" (hõbevaher) või "kõige popim" (mandžuuria nulg),

KOLLEKTSIOONIAID
Collection gardens

MÜÜGIPLATSID
Sales places

OKASPUUDE KOLLEKTSIOON
Conifer collection

VIINAPUU LIIGID
Grape species

Räpina kooli rahvusvahelised suhted

Projektijuht Astrid Maidla seisab hea selle eest, et Räpina õpilased igal suvel Saksamaale ja Prantsusmaale praktikale saaks ja Prantsuse ja Saksa noored omakorda Räpinas praktiseeriks.

Direktor Heino Luiga on juba mõtetega aastast 2010, kui Räpina aianduskool võõrustab Euroopa Meistrite võistlusi noortele aednikele.

FOTOD INGMAR MUUSIKUS, KRISTEL KAERMA

HARIB SAMAAD

SIIN NALJA EI TEHTA:
Mullane detail loo
autorist pärast tõsist
praktikapäeva.

siis tahaks väga, et endal ka selline aianurgas kasvaks.

Mõne puu oks näeb Vaasa hinnangul välja nagu "jõuluvorstike" (kare kuusk) või nagu oleks temast "vares lahtise kõhuga üle lennanud" (musta leedri sort "Pulverulenta") ja mõnel on küljes "vanainimese lõhn" (kollane kask, mis lõhnab nagu reumarohi).

Vaasal on täpselt teada, mis põõsas kasvab "Kadriorus presidendi aias 1939. aastast saadik" (värd-deutsia) või mis on "Varssavi botaanikaaias tohutu latakas" (mikrobioota) või missugune ülim lollus pandi toime Kumu-esisel haljasalal (mägimänd istutati paekivi peale õhukese mullakihi sisse).

Räpina aianduskooli õpilased on Andres Vaasast vaimustuses ja mälestus temast vaevalt kunagi kustub.

Aiakujunduse õpetaja Reti Randoja-Muts

Haljastuse õpetaja Reti Randoja-Muts sai meie kursuse lemmikuks esimest loengust alates.

Kõigepealt korraldati enustusvõistlus, kui vana on Muts. Ühtse arvamuse kujundamine vältas mitu semestrit ja arvamused – kui vana ta siis ometi on?! – kõikidul julgelt oma veerand sajandit.

Need, kes väitsid Reti olevat "kindlasti alla kahekümne viie", rajasid oma oletused daami otsatule energiale ja sarmile.

Teised, kelle meelest võiks Reti vabalt ka viiskümmend täis olla, teatasid, et elutarkus

ja enesekindlus koguneb aastatega ja noortel plikakestel seda lihtsalt olla ei saa.

Reti sõnakasutus kutsus minu kursusekaaslastes esile nii vaimustunud õnnetunde, et Reti paremad hitid tulid õhtuti ühiselamutubades uuesti ettekandele ja nende menu viis kuulajad sagedasti lämbumise äärel.

Lood jutustasid sellest, kuidas eluvõõrad usrikastest aiaomanikud (Reti keeles "särasiilmad") murukülvamise-järgsel päeval – konts kingad jalas! – terve suguvõsa sappa võtavad ja mööda krunti ringi traavivad. Või kuidas nad oma maniküüritud käekestega ulatusliku istutustöö ette võtavad ja mis sellest kõigest välja tuleb jne.

Reti tunnis saavad võrdsest tõsise koormuse nii mõistus, meeled kui kõhulihased.

Lillekasvatuse õpetaja Tiia Niiduväär

Avamaa lillekasvatuse oli distsipliin, mis kaugõppe jaoks aeg-ajalt murelikuks vedas. Aine on mahukas ja võõraid nimesid palju ja tihti peale tunnid pika päeva lõpus ja publiku vaim juba suhteliselt tõmp.

Esimesel kursusel kostis rühmakaaslaste hulgas (eriti tagumistes pingiridades) ohkamist, et kas see on nüüd päris see kool, mida ma ette kujutasin, või et kas neid lillekesi mul nüüd kõiki vaja läheb. Aga ajapikku hakkas kohale jõudma, et läheb ikka vaja küll, ja nüüd käib nii mõnigi Niiduvääril sabas ja küsib ja küsib.

Niiduväär on läbi ja lõhki lilleinimene.

Kui saabub suvi, paneb Tiia jalga lillelised ja kelmikad kingad.

Aiakujunduse õpetaja Reet Palusalu

Räpina kooli stuudiumi võib ja-gada kaheks – aeg enne seda, kui me nägime Reeda koduaeda, ja aeg sellest ajast saadik, kui me Reeda aia ära nägime.

Ei ole vaja tingimata minna John Brooksi juurde Inglismaale, kui on olemas Reet Palusalu ja tema aed Räpina külje all.

Mul hakkab füüsiliselt hea, kui ma kuulan, kuidas räägib Reet oma aasurmika ja puhmikulise punase aruheina ja võsundilise aruheina murust. Ma ei tea, mis jama see on, aga nii on.

Reet on meid muutnud.

Alguses arvasime: ah, las öitsevad muru sees pealegi võililled ja naadid ja et las ta olla pealegi künklik ja mõne koha pealt hõre.

Nüüd räägime: kui sa Räpina kooli läbi oled teinud, võiks su muru olla perfekt! Tänu Reedale.

Pärast koolinädala lõppu sõidavad Räpina õpilased koolist koju – laiali üle Eestimaa. Vaatavad autoaknast välja, uurivad, mis puud ja põõsad tee ääres kasvavad, teevad plaane, lasevad mõttel lennata. Kõigil on metsikult mõtteid.

Ja nii see karvakasvanud Eestimaa järjest ilusamaks läheb, kus ta pääseb!

PS Ah jaa. Nii mõnigi tuttav astub ligi ja küsib: "Mis tegelane see püssilasiga teil seal oli?" Episoodiline tegelane. Ei midagi erilist.

